

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, proti povinnému **J. Š.**, bývajúcemu v K., **pre vymoženie 94,93 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 29 Er 23/2004, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 12. septembra 2013, sp. zn. 15 CoE 58/2013, takto

r o z h o d o l :

Návrh oprávnenej na prerušenie konania **z a m i e t a .**

Dovolanie oprávnenej **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Košice I 12. januára 2004 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) a to na základe exekučného titulu – notárskej zápisnice č. k. N 3819/2003, NZ 91876/2003, vydanej notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom dňa 14. októbra 2003. Okresný súd Košice I poverením z 20. januára 2004, č. 5802 002231* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu.

Okresný súd Košice I uznesením z 3. júla 2012, č. k. 29 Er 23/2004–16 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Takto rozhodol podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene

a doplnení ďalších zákonov. Rozhodnutie odôvodnil tým, že notárska zápisnica nie je vykonateľným exekučným titulom, pretože bola spísaná na základe splnomocnenia, ktoré povinný sám nevyjednal. Pri jej spísaní a pri prejavoch vôle v nej urobených za povinného konal advokát Mgr. Tomáš Kušnir, na základe splnomocnenia v zmluve o úvere z 19. februára 2003, č. 9010076, kde ho povinný ako dlžník zo zmluvy splnomocnil na spísanie notárskej zápisnice - uznanie záväzku z úveru podľa § 41 ods. 2 Exekučného poriadku. Ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, lebo notárska zápisnica (exekučný titul) bola spísaná na základe splnomocnenia obsiahnutého v zmluve na vopred predtlačenom formulári a povinný mohol zmluvu odmietnuť len ako celok alebo sa podrobiť všetkým obchodným podmienkam. Takáto zmluvná podmienka je preto neprijateľná v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a čl. 3, 6 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993. Nakoľko plnenie z tohto exekučného titulu je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom, súd exekúciu vyhlásil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku za neprípustnú a zastavil ju, pričom uviedol, že podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nepredstavuje prekážku rozsúdenej veci. O trovách exekúcie rozhodol podľa § 196 zákona č. 233/1995 Z. z.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie oprávnenej uznesením z 12. septembra 2013, sp. zn. 15 CoE 58/2013 uznesenie súdu prvého stupňa vo výrokoch, ktorými súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil, ako vecne správne potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Zamietol návrh oprávnenej na prerušenie konania a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. V plnom rozsahu sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia prvostupňovým súdom. Na doplnenie poukázal na ustanovenie § 22 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého iného nemôže zastupovať ten, koho záujmy sú v rozpore so záujmami zastúpeného. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že Mgr. Tomáš Kušnir bol vopred zvolený oprávnenu ako zástupca povinnej osoby, nakoľko jeho plnomocenstvo bolo súčasťou predtlačenej formulára úverovej zmluvy a stávalo sa tak opakovane, pretože zastupoval a obhajoval záujmy oprávnenej aj v iných obdobných exekučných veciach. Preto bolo zrejmé, že konanie oprávnenej bolo v rozpore s dobrými mravmi a zo strany Mgr. Tomáša Kušnier v rozpore so zákonom o advokácii. V súvislosti s tým, že notárska zápisnica spísaná len so splnomocneným zástupcom povinného nie je spôsobilým exekučným titulom. Vyslovil správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa ako aj jeho postup pri zastavení exekúcie, pričom je oprávnený kedykoľvek v priebehu konania ex officio skúmať, či sú splnené všetky predpoklady pre vedenie konania s poukazom na § 57 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie prvostupňového súdu, podala oprávnená dovolanie, doplnené o právnu argumentáciu podaniami zo 16. júla 2013. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie; uplatnila si aj náhradu trov dovolacieho konania. Navrhla tiež odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia a konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložiť prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní. Dôvodila tým, že v konaní súdy: rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. a/ O.s.p.), lebo nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z. z.“), bez oprávnenia preskúmali exekučný titul „metódou ktorá im v rámci zverenej právomoci neprináleží“, konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. d/ O.s.p.), lebo formálna a materiálna vykonateľnosť už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, **sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.)**, oprávnenej odňali možnosť konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že s ňou „nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch“, nezohľadnili jej námietky, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke (IV. ÚS 206/08)“, súdy nevytýčili pojednávanie, hoci tak boli povinné urobiť (§ 57 ods. 5 Exekučného poriadku), v súdnom konaní nerešpektovali procesný návrh oprávnenej na to, aby sa konanie prerušilo podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. V konaní sa dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali dokazovanie. Napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) spočívajúcim na nesprávnej aplikácii a interpretácii § 44 ods. 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a tiež Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rovnako súdy vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď opomenuli

aplikovať § 167 ods. 1 veta druhá O.s.p., podľa ktorého súd rozhoduje o prerušení konania uznesením.

Povinný sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania.

Návrh na prerušenie dovolacieho konania odôvodnila oprávnená poukázaním na obsah uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12. apríla 2012, sp. zn. IV. ÚS 95/2010, v ktorom boli zaujaté závery v otázke procesného postupu v súvislosti s (ne)predložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a tiež zodpovednosti členského štátu za porušenie práva Európskej únie postupom a rozhodovaním vnútroštátneho súdu (pozri napríklad rozsudok z 30. septembra 2003 vo veci Köbler proti Rakúskej republike, C-224/01). Povinnosť predkladať prejudiciálne otázky Súdnemu dvoru Európskej únie sa vzťahuje na vnútroštátne súdy, proti rozhodnutiu ktorých nie je v konkrétnom prípade prípustné odvolanie, sťažnosť alebo dovolanie umožňujúce preskúmanie rozhodnutia v právnych otázkach súvisiacich s aplikáciou práva Európskej únie. Dovolateľka vyslovila názor, že v danom prípade má rozhodovať dovolací súd (súd, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva), preto je dovolací súd povinný predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie na prejudiciálne posúdenie otázky, ktoré oprávnená nastolila.

V súvislosti s posúdením dôvodnosti návrhu oprávnenej na prerušenie konania o jej dovolaní Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však prekonanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv;

b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t. j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C – 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdného dvora EÚ (ECR), str. 3415 uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V danom prípade rozhodnutia súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa oprávnená podaním dovolania domáha, celkom jednoznačne vyplýva, že o zastavení exekúcie bolo rozhodnuté preto, lebo exekúcia bola právoplatným uznesením súdu prvého stupňa z 3. júla 2012, č. k. 29 Er 23/2004-16 vyhlásená za neprípustnú, súd je preto povinný exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ EP zastaviť. Zo strany súdov nižších stupňov išlo teda v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. Otázky položené oprávnenou sú v tomto prípade irelevantné.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nie je daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené podanému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania. Predmetný návrh preto dovolací súd zamietol.

V ďalšom pristúpil dovolací súd k posúdeniu, či dovolanie oprávnenej proti uzneseniu odvolacieho súdu smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovoláním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu),

ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (pozri napríklad R 117/1999, R 34/1995, a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka namieta, že súdy v danom prípade rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), resp. že rozhodli „nad rámec“ ich oprávnení.

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im, že nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, pričom bez oprávnenia preskúmali exekučný titul „metódou, ktorá im v rámci zverenej právomoci neprináleží“. Dovolaťka tu teda namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (pozri § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávnenej o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Oprávnená takto formulovanou námietkou nedostatku právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.) dostatočne nezohľadňuje, že ňou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je opodstatnená. Súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

Podľa názoru oprávnenej došlo k konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. Tvrdí, že o tom, či sa predmetná exekúcia vykonáva na základe vykonateľného exekučného titulu, bolo už právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. So zreteľom na to dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k dovolateľkou tvrdenej procesnej vade.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku (§ 167 ods. 2 O.s.p.).

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy,

keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

Zo spisu vyplýva, že súdny exekútor, ktorému oprávnená doručila návrh na vykonanie exekúcie na podklade notárskej zápisnice č. k. N 3819/2003, NZ 91876/2003, vydanéj notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom dňa 14. októbra 2003, požiadala súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Okresný súd Košice I následne poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie (pozri poverenie z 20. januára 2004, č. 5802 002231*).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá námietku právoplatne rozhodnutej veci. Poverenie súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku), a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie vykonávať exekúciu (k tomu pozri bližšie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012, sp. zn. 5 Cdo 205/2011, a tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012, sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Z uvedených dôvodov udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá prekážku res iudicata pre rozhodnutie exekučného súdu, ktoré v neskoršom štádiu exekučného konania založí na právnom závere, že exekučný titul pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých rozhodnutiach v iných právnych veciach uviedol, že exekučný súd má povinnosť počas celého exekučného konania skúmať, či sa vykonanie exekúcie navrhuje na podklade vykonateľného exekučného titulu (pozri napríklad sp. zn. 1 Cdo 52/2010, 2 Cdo 269/2012, 3 Cdo 210/2011, 4 Cdo 52/2012, 5 Cdo 42/2012, 6 Cdo 135/2012 a 7 Cdo 162/2011). Rovnaký názor zastáva aj Ústavný súd Slovenskej republiky (vid' napríklad sp. zn. I. ÚS 203/2011, II. ÚS 417/2011, IV. ÚS 456/2012), ktorý konštatoval, že „záver krajského súdu o oprávnení okresného súdu preskúmať súlad exekučného titulu so zákonom v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania, a nielen pred vydaním poverenia, plne korešponduje so zámerom zákonodarcu vyjadreným aj v iných ustanoveniach Exekučného poriadku, a nielen v § 44

ods. 2 Exekučného poriadku (pozri bližšie I. ÚS 410/2012). Právny názor dovolateľky, z ktorého v danom prípade vyvodzuje procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p., sa prieči podstate uvedeného konštatovania. Pokiaľ by bol predmetný názor oprávnenej správny, nebolo by už skúmanie vykonateľnosti exekučného titulu možné v tých (neskorších) štádiách exekučného konania, ktoré nasledujú po postupe exekučného súdu v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Je však v úplnom súlade s Exekučným poriadkom, ak exekúciu zastaví súd, ktorý vydal poverenie na vykonanie exekúcie, neskôr ale zistil, že tvrdý exekučný titul exekučným titulom nemôže byť.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že oprávnená neopodstatnene namieta, že v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p.

Konanie nie je zaťažené ani vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., lebo v predmetnej veci nebol zistený nedostatok návrhu na začatie konania. Exekučný súd totiž v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, o ktorej bol povinný rozhodnúť do 15 dní od jej doručenia (§ 44 Exekučného poriadku). V tomto prípade z určujúceho – obsahového – hľadiska (§ 41 ods. 2 O.s.p.) zo strany oprávnenej ani nejde o námietku nedostatku návrhu na začatie konania v zmysle ustanovenia § 237 písm. e/ O.s.p., ale o námietku inú, ktorú oprávnená uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti postupu a právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Dovolateľka zastáva tiež názor, že v konaní jej bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Oprávnená tvrdí, že k odňatiu jej možnosti pred súdom konať došlo tým, že sudy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jej účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či je exekučný titul formálne a materiálne vykonateľný. Exekučný súd v tomto štádiu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu, nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či daný exekučný titul je formálne a materiálne vykonateľný, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Pokiaľ pre záver o tom, či určité rozhodnutie (alebo notárska zápisnica) je alebo nie je vykonateľný exekučný titul môže dospieť exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aj len na základe údajov vyplývajúcich zo spisu, obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného, môže dospieť k tomuto záveru aj v neskorších štádiách exekučného konania.

Nedôvodnou sa javí i námietka oprávnenej, že jej súdy svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom, keďže nebolo nariadené v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku ústne pojednávanie. Toto ustanovenie však bolo účinné až novelou zákona č. 230/2012 od 9.8.2012 do 31.12.2012. Stanovovalo povinnosť nariadiť pojednávanie v prípadoch zastavenia exekúcie v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Ako vyplýva z rozhodnutia exekučného súdu, ktorým súd zastavil konanie pre neprípustnosť v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ EP, bolo vydané ešte pred účinnosťou tejto novely, t. j. 3. júla 2012, preto súd prvého stupňa túto povinnosť nemal a odvolací súd jeho rozhodnutie ako správne potvrdil.

Za ďalší dôvod, ktorým súd odňal oprávnenej ako účastníčke konania možnosť konať pred súdom považovala to, že nevyhovela jej návrhu podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR (uznesením z 26. júla 2012, sp. zn. 3 Cdo 108/2012), ak súd v priebehu konania nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, a preto konanie v zmysle § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. nepreruší, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ ani g/ O.s.p.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy rozhodli bez „dokazovania“, nariadenia pojednávania a jej osobnej účasti.

K návrhu oprávnenej (aby odvolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie a na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q/ ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie v podanom dovolaní špecifikovala) treba uviesť, že ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p.

Posúdenie predmetných otázok oprávnenej a ich vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdného dvora EÚ. Preto ani dovolací súd nezistil dôvod na vyhovieenie takémuto návrhu oprávnenej.

Z dovolania vyplýva názor oprávnenej, že súdy nezistili v potrebnom rozsahu skutkový stav. Namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. (výlučne ktorá by, ako už bolo uvedené, mohla v danom prípade založiť prípustnosť dovolania oprávnenej). Vytýkaná neúplnosť alebo nesprávnosť by mohla byť spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že namietaným postupom súdov nebola oprávnenej znemožnená realizácia jej procesných oprávnení.

Oprávnená namietala aj to, že ak je exekúcia navrhnutá na podklade notárskej zápisnice (§ 41 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), právne predpisy neumožňujú exekučnému súdu skúmať platnosť právnych úkonov, ktoré sú robené v tejto forme. Táto námietka sa [z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.)] viaže na správnosť interpretácie ustanovení zákona, teda na správnosť právneho posúdenia veci. Zároveň namietala, že súd nevyhotovil uznesenie podľa § 167 ods. 1 veta druhá O.s.p., podľa ktorého rozhoduje o prerušení konania. Dovolací súd na podstatu a zmysel tejto námietky prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ide totiž tiež v prípade zastavenia exekúcie, ak pre tento postup neboli splnené zákonom stanovené predpoklady; takým zastavením sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal, či nejde o tento prípad.

Pre účely preskúmvanej veci treba uviesť, že v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Notárska zápisnica, ktorá nemá uvedené náležitosti, nie je spôsobilá byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Už bolo uvedené, že exekučný súd je v priebehu celého exekučného konania povinný ex offo skúmať, či rozhodnutie (resp. iný titul) uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľné tak po stránke formálnej [z hľadiska právneho predpisu upravujúceho konanie, v ktorom bolo vydané, alebo stanovujúceho postup pri vyhotovení exekučného titulu (ak nejde o rozhodnutie)], ako aj materiálnej (z aspektu obsahových náležitostí rozhodnutia alebo iného titulu – jednak určitosti, zrozumiteľnosti, a presnosti označenia subjektov práv a povinností, jednak vyjadrenia uloženej povinnosti, ktorá sa má nútene vykonať).

Tak, ako exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom a nemôže naprávať chyby alebo nedostatky exekučného titulu

(porovnaj tiež R 47/2012), nemôže ani – z hľadiska hmotného práva – preskúmať právny vzťah účastníkov založený prejavmi vôle urobenými vo forme notárskej zápisnice, lebo by to bolo nad rámec preskúmavania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (pozri IV. ÚS 20/06 a tiež I. ÚS 120/2012). Na druhej strane ale treba zdôrazniť, že samotný súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) je právny úkon, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel úkonom procesnej povahy (I. ÚS 5/2000). Ak oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul notársku zápisnicu, neznamená to, že by exekučný súd nebol povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (porovnaj I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo o prípad zastavenia exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre tento postup neboli splnené zákonné predpoklady. Pokiaľ súd prvého stupňa exekúciu zastavil a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (iba výskyt ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania oprávnenej). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť (iba) procesne prípustné dovolanie (pozri § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (pozri R 54/2012, a tiež niektoré ďalšie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, sp. zn. 2 Cdo 97/2010, sp. zn. 3 Cdo 53/2011, sp. zn. 4 Cdo 68/2011, sp. zn. 5 Cdo 44/2011 a sp. zn. 6 Cdo 41/2011).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou (§ 237 písm. a/, d/, e/ a f/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V konaní o dovolaní oprávnenej vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenej, ktorá úspech v dovolacom konaní nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu náhradu týchto trov nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 9. apríla 2014

JUDr. Oľga Trnková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková